

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ**

Број: 401-00-00085/2021-01/2
Датум: 26. фебруар 2021. године
Кнеза Милоша 20, Београд

На основу члана 11. став 2. и члана 32. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 73/19) и чл. 136. и 137. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, број 18/16 и 95/18 - аутентично тумачење), у поступку претходне контроле, покренутом пријавом државне помоћи број: 401-01-152/2021-15 од дана 5. фебруара 2021. године, достављена Комисији за контролу државне помоћи дана 9. фебруара 2021. године, коју је поднело Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања са седиштем у Београду, Немањина 22-26, Савет Комисије за контролу државне помоћи на 51. седници, одржаној 26. фебруара 2021. године, доноси

РЕШЕЊЕ

I УТВРЂУЈЕ СЕ постојање државне помоћи која се додељује на основу Предлога Јавног позива за доделу средстава за побољшање услова рада у предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом у 2021. години.

II Државна помоћ из тачке **I** диспозитива **ЈЕ УСКЛАЂЕНА** са правилима за доделу државне помоћи.

III Ово решење објавити на интернет презентацији Комисије за контролу државне помоћи.

Образложење

Поступајући у складу са чланом 3. став 2. Уредбе о начину и поступку пријављивања државне помоћи („Службени гласник РС“, број 13/10), Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања (у даљем тексту: Подносилац) поднело је Комисији за контролу државне помоћи, Дописом број: 401-01-152/2021-15 од 5. фебруара 2020. године, Пријаву државне помоћи у вези са Предлогом Јавног позива за доделу средстава за побољшање услова рада у предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом у 2021. години (у даљем тексту: Јавни позив). Уз Јавни позив, Подносилац

је доставио и Општи образац пријаве државне помоћи (у даљем тексту: Општи образац), Посебан образац за пријављивање регионалне инвестиционе државне помоћи (у даљем тексту: Посебан образац), као и Предлог одлуке о расписивању Јавног позива за доделу средства за побољшање услова рада у предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом у 2021. години (у даљем тексту: Пријава).

Предмет Пријаве државне помоћи

Предмет Пријаве и процене Комисије су критеријуми за доделу средстава предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом на територији целе Републике Србије, садржани у Јавном позиву који се доноси на основу члана 41. Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом („Службени гласник РС”, бр. 36/9 и 32/13) и Одлуке о расписивању у Јавног позива за доделу средстава за побољшање услова рада у предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом у 2021. години.

Комисија је на основу достављене документације, приступила идентификацији постојања државне помоћи, правног основа за доделу државне помоћи, даваоца и корисника државне помоћи, инструмената доделе државне помоћи, планираног трајања, износа и интензитета државне помоћи, као и других околности које су од значаја за утврђивање правилног и потпуног чињеничног стања.

Опис Јавног позива

У Јавном позиву се наводи да се средства додељују путем рефундације трошкова плаћеног репроматеријала у периоду од 1. јула 2020. године до 31. децембра 2020. године, непосредно повезаних са делатношћу предузећа, а сагласно одобрењу програма за спровођење мера и активности професионалне рехабилитације.

Додела средстава по овом јавном позиву омогућава конкурентније иступање предузећа на тржишту и доприноси смањењу трошкова пословања, а као основ за доделу средстава, односно за рефундацију трошкова непосредно повезаних са делатношћу предузећа, представља плаћени репроматеријал.

Давалац државне помоћи је Република Србија, а предлагач прописа који представља правни основ за доделу државне помоћи је Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. Корисници државне помоћи су предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом, чији процењени број је од 51 до 100. Средства по овом јавном позиву обезбеђена су у укупном износу од 175.000.000,00 динара, а која ће се

додељивати из буџета Републике Србије кроз субвенције, као инструментом државне помоћи, током 2021. године.

Подносилац је определио да се средства додељују у складу са правилима за доделу регионалне државне помоћи за оперативно пословање, дефинисаних чланом 17. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС”, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13 и 119/14 – у даљем тексту: Уредба), изузев предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом која се сматрају привредним субјектима у тешкоћама, којима се по овом позиву додељује као *de minimis* помоћ, у складу са чланом 8. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“ број 73/19 - у даљем тексту: Закон) и чл. 95-97. Уредбе.

У Јавном позиву је предвиђено да се висина средстава која се додељују привредном субјекту одређује према броју запослених особа са инвалидитетом на дан 31. децембар 2020. године. Износ који се додељује не може бити већи од износа плаћеног репроматеријала у периоду од 1. јула 2020. године до 31. децембра 2020. године. Максимални износ средстава који се може одобрити по овом јавном позиву је 10% укупног расположивог буџета за расподелу по јавном позиву.

Сходно условима прописаних Јавним позивом, новооснованим предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом која испуњавају услове за доделу средстава, максимално се може одобрити 500.000,00 динара и то предузећима којима је решење о издавању дозволе за обављање делатности професионалне рехабилитације и запошљавање особа са инвалидитетом издато у 2020. години. За разлику од тога, предузећима којима је решење о издавању дозволе за обављање делатности професионалне рехабилитације и запошљавање особа са инвалидитетом издато у 2019. године, а која испуњавају услове за доделу средстава, максимално се може одобрити 1.000.000,00 динара.

Такође, један од критеријума је да се предузећима којима је у 2019. години додељена државна помоћ за оперативно пословање, износ средстава исте државне помоћи који се одобрава по овом јавном позиву умањује се за 5%, уколико је тај износ исти или већи од одобреног износа по II Јавном позиву за доделу средстава за побољшање услова рада у предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом у 2019. години (у даљем тексту: II Јавни позив у 2019. години). Умањење износа средстава за оперативно пословање не односи се на предузеће које је по II Јавни позив у 2019. години остварило ову државну помоћ као новоосновано предузеће.

Даље, приликом подношења пријаве за доделу средстава, корисник је у обавези да уз пријаву, као обавезну документацију, достави изјаву о томе да ли је предузеће за исте оправдане трошкове добило и по ком основу државну помоћ, а предузећа која се сматрају привредним субјектима у тешкоћама, достављају и изјаву о свакој другој *de minimis* државној помоћи која је предузећу додељена у текућој и у претходне две фискалне године.

Такође, Подносилац је у Посебном обрасцу навео да се доделом наведене државне помоћи доприноси смањењу оперативних трошкова привредних субјеката, смањује се утицај лоших економских услова за пословање и омогућава конкурентнији наступ на тржишту, и да ће државном помоћи за оперативно пословање настојати да се уклоне и структурни недостаци имајући у виду структуру запослених особа са инвалидитетом који имају умањену радну способност, који директно утичу на степен продуктивности.

Такође, у достављеном материјалу се наводи да је износ државне помоћи, изражен преко извршених шестомесечних плаћања репроматеријала, утврђен на основу анализе трошкова код привредних субјеката који обављају исту или сличну делатност, односно производњу и запошљавање лица без инвалидитета, односно без умањене радне способности као и на основу анализе броја и структуре запослених особа са инвалидитетом у овим предузећима, које имају умањену радну способност, што доводи до већег „шкарта“ у готовим производима, односно мање ефикасног коришћења сировина и дужег процеса рада који проузрокује већу потрошњу енергије, мању продуктивност и др.

-           Опис државне помоћи

Државна помоћ се састоји у омогућавању корисницима да, ван тржишних услова, прибаве финансијска и друга средства.

-           Циљ државне помоћи

Општи циљ доделе средстава по овом јавном позиву је да се омогући конкурентније иступање предузећа на тржишту и доприноси смањењу трошкова пословања.

-           Давалац и корисници државне помоћи

У конкретном случају, као давалац државне помоћи идентификована је Република Србија – Министарство за рад, борачка и социјална питања који из свог буџета додељује средства за побољшање услова рада у предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом у 2021. години.

- Трајање државне помоћи, износ, висина (интезитет) и инструменти доделе државне помоћи

Средства за реализацију Јавног позива обезбеђена су у укупном износу од 175.000.000,00 динара, а додељују се из буџета Републике Србије, током 2021. године. Наведени износ ће се додељивати путем рефундације трошкова непосредно повезаних са делатношћу предузећа, као инструментом државне помоћи, што представља износ плаћеног репроматеријала.

Налаз и оцена Комисије

На 51. седници Савета Комисије, одржаној 26. фебруара 2021. године, Савет Комисије је на основу података и информација које је доставио Подносилац пријаве оценио постојање државне помоћи и усклађеност државне помоћи са правилима за доделу. У смислу члана 30. става 2. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 73/19, у даљем тексту: Закон), Савет је утврдио да пријава државне помоћи садржи све потребне податке и информације, релевантне за утврђивање чињеничног стања.

- Постојање државне помоћи

Комисија је испитивала да ли поменута мера представља државну помоћ у смислу члана 3. став 1. Закона, којим је дефинисано да је државна помоћ сваки стварни или потенцијални јавни расход или умањено остварење јавног прихода коју додељује давалац државне помоћи у било ком облику, којом се одређени учесник на тржишту ставља у повољнији положај у односу на конкуренте или се даје предност производњи одређене робе и/или услуга, којом се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту и утиче на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније.

Дакле, да би нека мера представљала државну помоћ потребно је да кумулативно буду испуњени сви наведени критеријуми из члана 3. став 1. Закона о контроли државне помоћи. Стога, Комисија је у овом случају, приступила идентификацији испуњености поменутих критеријума.

Анализирајући испуњеност критеријума који се односи на постојање стварног или потенцијалног јавног расхода или умањеног остварења јавног прихода, овај критеријум је јасно испуњен будући да се мера односи на доделу јавних средстава и то из буџета Републике Србије ради рефундације трошкова плаћеног репроматеријала предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом. Овако додељена јавна подршка омогућава привредним субјектима умањење трошкова које би иначе морали

да сnose. Комисија је става да се ова мера као таква не може сматрати општом, хоризонталном мером. Сходно томе, само учесници на тржишту који испуњавају све квалификаторне услове остварују одређену економску предност у односу на своје конкуренте који их не испуњавају, што потврђује селективност такве мере без обзира на делатност или сектор привреде којем учесник на тржишту припада.

На такав начин, селективним приступом, може се нарушити односно постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту, а с обзиром да се средства додељују привредним субјектима који су регистровани за обављање делатности за наведену намену, могуће је идентификовати селективност поменуте мере, при чему, наведени привредни субјекти стичу економску предност, коју иначе не би могли да стекну у уобичајеном тржишним околностима, односно стичу повољнији положај на тржишту у односу на конкуренте, чиме се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту и утицаја на трговину са земљама чланицама Европске уније.

Сходно претходном, а у складу са чланом 3. став 1. Закона о контроли државне помоћи, Комисија је утврдила постојање државне помоћи у предметној мери.

Имајући у виду да корисници нису унапред одређени, Комисија сматра да је у питању шема државне помоћи у смислу члана 3. став 2. Закона о контроли државне помоћи, којим је дефинисано да је шема државне помоћи скуп свих прописа који представљају основ за доделу државне помоћи корисницима који нису унапред одређени, односно нацрт или предлог прописа, који ће по доношењу представљати основ за доделу државне помоћи корисницима који нису унапред одређени.

- Оцена усклађености државне помоћи

Комисија је Јавни позив оцењивала у односу на правила за доделу државне помоћи утврђена Уредбом о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13 и 119/14 – у даљем тексту: Уредба).

Имајући у виду да је предвиђено да је корисник у обавези да достави изјаву о томе да ли је за исте правдане трошкове добио и по ком основу државну помоћ, а предузећа која се сматрају привредним субјектима у тешкоћама, достављају и изјаву о свакој другој де minimis државној помоћи која је предузећу додељена у текућој и у претходне две фискалне године, Комисија, најпре, констатује да је услов из члана 5. став 2. Уредбе испуњен, а тиче се обавезе даваоца државне помоћи да пре доделе државне помоћи узме у обзир и сву другу државну помоћ која је већ додељена кориснику за исте намене.

Даље, Комисија је имала у виду да је Подносилац определио да ће се средства по Јавном позиву, додељивати као регионална државна помоћ за оперативно пословање, у складу са чланом 17. Уредбе, осим у случају предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом која се сматрају привредним субјектом у тешкоћама, у смислу члана 2. Уредбе, којима се, по овом јавном позиву, додељује државна помоћ мале вредности (de minimis државна помоћ), у складу са чланом 8. Закона и чл. 95-97. Уредбе.

Узимајући у обзир да је предвиђено да се средства додељују за покривање трошкова плаћеног репроматеријала у периоду од 1. јула 2020. године до 31. децембра 2020. године, непосредно повезаних са делатношћу привредног субјекта, односно за покривање оперативних трошкова пословања, Комисија је испитивала да ли се предметна државна помоћ додељује у складу са критеријумима дефинисаним чланом 17. Уредбе.

Анализирајући кориснике државне помоћи, Комисија је констатовала да се ради о специфичној врсти привредних субјеката. Наиме, чланом 36. Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом, оснивачи предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом могу бити Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, привредно друштво, удружење особа са инвалидитетом или друго правно или физичко лице, у циљу запошљавања особа са инвалидитетом и вршења професионалне рехабилитације особа са инвалидитетом.

Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом, осим што морају имати дозволу за обављање делатности, у својој структури запослених морају имати најмање 50% особа са инвалидитетом (од чега најмање 10% особа које могу да се запосле само под посебним условима), а, уједно, број запослених особа са инвалидитетом не сме бити мањи од пет. Поред тога, морају имати и запослена (или ангажована) стручна лица за радно оспособљавање и професионалну рехабилитацију особа са инвалидитетом (лице за извођење практичне наставе и обуке, лице за послове пружања професионалне асистенције и саветника за интеграцију на радном месту).

Истим законом, у члану 41. предвиђено је и то да се наведеним привредним субјектима могу обезбедити и средства за побољшање услова рада, унапређење производних програма, увођење стандарда, побољшање квалитета производа и пружених услуга, прилагођавање радних места или у друге сврхе, у складу са којим одредбама је и објављен Јавни позив.

Комисија је узела у обзир и то да се средства додељују свим предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом без јасне географске одреднице, из чега се може закључити да ће наведена државна помоћ допринети равномерном

регионалном развоју и запошљавању особа са инвалидитетом на територији целе Републике Србије.

Даље, Комисија је прихватила и образложење Подносиоца да се наведеном државном помоћи желе уклонити структурни недостаци који су повезани са структуром запослених особа са инвалидитетом који због своје умањене радне способности имају мању продуктивност, мање ефикасно користе сировине приликом израде готових производа, имају дужи процес рада, већу потрошњу енергије и др. као и то да је износ државне помоћи утврђен на основу анализе оперативних трошкова наведених предузећа и оперативних трошкова привредних субјеката који обављају исту или сличну делатност, односно производњу а запошљавају лица без инвалидитета, тј. без умањене радне способности. Сходно томе, као последица умањене продуктивности, средства државне помоћи се сагледавају као корективни фактор, искључиво социјалног карактера при чему је државна помоћ пропорционална тешкоћама које треба да се отклоне у пословању предузећа за професионалну рехабилитацију.

Чињеницу да ће за предузећа која су већ користила исту државну помоћ у 2019. години, износ нове државне помоћи на основу овог јавног позива бити умањен за 5%, уколико је припадајући износ средстава, сходно броју и структури запослених особа са инвалидитетом, исти или већи од одобреног износа по II Јавном позиву у 2019. године, Комисија је ценила са становишта постепеног смањивања државне помоћи, у складу са чланом 17. став 1. тачка 3) Уредбе.

Узимајући у обзир све напред наведено, Комисија констатује да је додела државне помоћи по основу Јавног позива у складу са правилима за доделу регионалне државне помоћи за оперативно пословање, дефинисане одредбама члана 17. Уредбе.

У погледу доделе средстава привредним субјектима за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом, а која спадају у категорију привредних субјеката у тешкоћама, Комисија указује на неопходност поштовања чл. 95-97. Уредбе, при додели *de minimis* државне помоћи. Наиме, давалац *de minimis* државне помоћи је дужан да, у писаној форми, обавести корисника о томе да му додељује *de minimis* државну помоћ, као и о износу помоћи израженом у облику (брuto) новчане противвредности помоћи коју му додељује. Такође, пре додељивања нове *de minimis* државне помоћи, неопходно је претходно утврдити да то неће повећати укупан износ *de minimis* државне помоћи који је примио одређен привредни субјект (корисник) до висине која је одређена чланом 95. Уредбе и ако су испуњени остали услови предвиђени Уредбом.

У складу са чланом 97. Уредбе, давалац државне помоћи се обавезује да, у року од 15 дана од дана доделе, Комисији достави копију документа о додели те помоћи, док је истовремено дужан да самостално води евиденцију о додељеној *de minimis* државне помоћи по појединачним корисницима *de minimis* државне помоћи, чува податке и документа о додељеној *de minimis* државне помоћи десет година од дана њихове доделе и на захтев Комисије достави све релевантне податке и документа.

Најзад, Комисија напомиње да је, у овом случају, одлучивала на основу података садржаним у Пријави, у вези са којом је, за тачност, веродостојност, истинитост и потпуност података наведених у Општем обрасцу пријаве државне помоћи и пратећој документацији која чини њен саставни део, одговоран Подносилац пријаве, тј. давалац државне помоћи.

Комисија је, у складу са својим надлежностима, овом приликом само утврдила да ли је предметна државна помоћ у складу са правилима за доделу државне помоћи, у циљу заштите слободне конкуренције на тржишту, али даља контрола трошења јавних средстава и коришћење тих средстава је на даваоцу државне помоћи, који је у обавези да врши надзор да ли корисник државне помоћи троши средства у предвиђеном износу и за намену за коју су му та средства додељена, као и то да ли је корисник државне помоћи испунио своју обавезу због које су му средства и додељена и која је била предвиђена као услов за доделу државне помоћи.

На основу свега претходног, Комисија констатује да Предлог Јавног позива за доделу средстава за побољшање услова рада у предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом у 2021. години, представља шему државне помоћи која је у складу са правилима о додели државне помоћи.

У складу са наведеним, Комисија је донела одлуку као у диспозитиву.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против овог решења није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема.

За подношење тужбе плаћа се судска такса у износу од 390 динара прописана Законом о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/94, 53/95, 16/97, 34/01 - др. закон, 9/02, 29/04, 61/05, 116/08 - др. закон 31/09, 101/11, 93/12, 93/14, 106/15 и 95/18).

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ
Владимир Антонијевић

Доставити:

- Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања
- Архиви